

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 152/2016
03.03.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Горана Чавлине, Драгана Аћимовића, Радослава Петровића и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Наташом Бањац, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног С.М.1, због кривичног дела примање мита из члана 367.став 4. у вези са ставом 2. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног С.М.1, адвоката С.М.2 из Б., поднетом против правноснажних пресуда Апелационог суда у Београду Кж1 818/14 од 22.04.2015. године и Кж3 24/15 од 04.11.2015. године, у седници већа одржаној дана 03.03.2016. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног С.М.1, адвоката С.М.2, поднет против правноснажних пресуда Апелационог суда у Београду Кж1 818/14 од 22.04.2015. године и Кж3 24/15 од 04.11.2015. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К.170/14 од 15.04.2014. године, окривљени С.М.1, на основу члана 423. став 1. тачка 2) ЗКП, ослобођен је од оптужбе да је извршио кривично дело примање мита из члана 367. став 4. у вези са ставом 2. Кривичног законика (КЗ) и ослобођен је дужности плаћања трошкова кривичног поступка, који падају на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Апелационог суда у Београду, Кж1 818/14 од 22.04.2015. године, усвајањем жалбе јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду преиначена је пресуда Вишег суда у Београду К.170/14 од 15.04.2014. године и окривљени С.М.1 оглашен кривим за кривично дело примање мита из члана 367. став 4. у вези са ставом 2. КЗ, за које дело је окривљеном изречена условна осуда, којом му је утврђена казна затвора у трајању од 6-шест месеци и истовремено одређено да се ова казна неће извршити, ако окривљени у року од 2-две године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, с тим да ће му се у случају опозивања условне осуде због новог кривичног дела у утврђену казну урачунати време од 19.07.2010. године до 29.07.2010. године које је провео у притвору. Истом пресудом, од окривљеног је одузета имовинска корист прибављена кривичним делом

- пет новчаница у апоенима од по 100 евра, чији су серијски бројеви: X01848030554, X01848030563, X01848030572, X01848030581 и X01848030599, које ће у тренутку одузимања бити враћене Министарству унутрашњих послова Републике Србије, а окривљени је обавезан на плаћање трошкова првостепеног поступка о чијој ће висини одлучити првостепени суд посебним решењем, као и на плаћање Апелационом суду у Београду паушала у износу од 3.000,00 динара у року од 15 дана од правноснажности те пресуде.

Апелациони суд у Београду, као суд трећег степена, пресудом КжЗ 24/15 од 04.11.2015. године, одбио је као неосновану жалбу браниоца окривљеног С.М.1, адвоката Д.Ћ. и пресуду Апелационог суда у Београду Кж1 818/14 од 22.04.2015. године, потврдио.

Бранилац окр. С.М.1, адв. С.М.2, поднела је захтев за заштиту законитости против наведених правноснажних пресуда Апелационог суда у Београду, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и да пресуду Апелационог суда у Београду Кж1 818/14 од 22.04.2015. године и пресуду Апелационог суда у Београду КжЗ 24/15 од 04.11.2015. године укине и врати на поновно одлучивање или да побијане пресуде преиначи и окр. С.М.1 ослободи од оптужбе.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 55/14) (у даљем тексту:ЗКП) и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окр. С.М.1, адв. С.М.2, је неоснован.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да је побијаним правноснажним пресудама Апелационог суда у Београду учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, јер су засноване на доказима прибављеним на незаконит начин, на којима се по одредбама ЗКП не могу заснивати и које је суд морао издвојити из списка. С тим у вези, бранилац наводи да је према окривљеном примењена посебна доказна радња симуловано давање или примање мита у смислу члана 174. став 1. тачка 2) ЗКП, која је предвиђена и истоветним одредбама члана 504 и и 504ј ЗКП, који је важио у време предузимања ове доказне радње, али која није спроведена у складу са чланом 175. ЗКП, јер није постојао образложени предлог јавног тужиоца ни наредба судије за претходни поступак (тада истражног судије) о одређивању ове доказне радње и осим тога, из начина на који је покренут читав механизам организовања симулованог посла и поступања полицијских службеника Д.С. и В.И., као и оштећеног који то и није већ припадник БИА-е и трећи полицајац - извршилац симулованог посла, произилази да постоје елементи подстрекавања на кривично дело, што је чланом 176.

став 3. ЗКП изричито забрањено и кажњиво, па се поменути полицајци и оштећени нису могли саслушавати у својству сведока и на њиховим исказима не може се заснивати судска одлука.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни касациони суд је оценио као неосноване.

У складу са одредбом члана 604. став 1. ЗКП, законитост радњи које су предмет захтева, предузетих пре почетка примене тог законика (01.10.2013.године) оцењује се према одредбама Законика о кривичном поступку („Службени лист СРЈ“ бр. 70/01 и 68/02 и „Службени гласник РС“ бр. 58/04 ... 76/10) (у даљем тексту: раније важећи ЗКП).

Према одредбама члана 504а став 5. у вези са ставом 1. раније важећег ЗКП, посебне одредбе главе XXIXа тог Законика, које садрже посебна правила поступка за одређена кривична дела, примењују се и у поступку за кривична дела корупције у која спада кривично дело примање мита из члана 367. КЗ. Између осталих, у поступку за наведено кривично дело примењује се посебна доказна радња пружање симулованих пословних услуга и склапање симулованих правних послова, предвиђена чланом 504 и раније важећег ЗКП, коју писменом образложеном наредбом одређује истражни судија на захтев јавног тужиоца, ако се на други начин не могу прикупити докази за кривично гоњење или би њихово прикупљање било знатно отежано (члан 504 и став 1. и 3. истог Законика), а наведену меру извршавају овлашћена службена лица органа унутрашњих послова, Безбедносно-информативне агенције, Војно-безбедносне агенције или друго лице које на њихов предлог одреди истражни судија (члан 504ј став 1. раније важећег ЗКП).

У конкретном случају, према стању у списима предмета, није одређена нити је било потребе ни услова за одређивање посебне доказне радње из члана 504 и раније важећег ЗКП, која се одређује само када се на други начин не могу прикупити докази за кривично гоњење учиниоца кривичног дела, а у овом случају постојао је исказ оштећеног З.П. као кључни доказ извршења кривичног дела из члана 367. КЗ од стране окривљеног.

Следствено реченом, поступање полицијских службеника Д.С. и В.И., на које се указује у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног (прибављање новца из наменских средстава Полицијске управе и предаје претходно обележених новчаница оштећеном ради предаје истих окривљеном, чекање испред канцеларије окривљеног да би ушли на знак оштећеног), нема карактер посебне доказне радње о којој је реч, већ представља уобичајену техничку радњу обезбеђења доказа, у смислу одредаба члана 225. раније важећег ЗКП, коју су припадници органа унутрашњих послова овлашћени да самостално предузимају, без претходног одобрења јавног тужиоца или суда. За наведену радњу поменути полицијски службеници нису „ангажовали припадника БИА З.П.“ како се нетачно представља у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, већ се именовани, према утврђеном чињеничном стању, као оштећено лице од којег је захтеван поклон у новцу обратио надлежном органу унутрашњих послова да пријави кривично дело и учиниоца и пристао да, ради обезбеђења доказа који поткрепљује његову пријаву и исказ, преузме и преда

обележене новчанице. Стога, ни полицијски службеници, ни оштећени З.П., насупрот наводима захтева, нису поступали у својству извршилаца посебне доказне радње, у смислу члана 504ј раније важећег ЗКП.

Неосновани су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног да у описаном поступању полицијских службеника Д.С. и В.И. и оштећеног З.П. постоје елементи подстрекавања окривљеног на извршење кривичног дела из члана 367. КЗ, па да су стога њихови искази које су дали у својству сведока, такође незаконито прибављени докази. Подстрекавање као облик саучесништва у кривичном делу (члан 34. КЗ) подразумева радњу којом се код другог ствара одлука да изврши одређено кривично дело или учвршћује идеја о извршењу кривичног дела, а у конкретном случају, на основу исказа оштећеног З.П., утврђено је да је окривљени творац идеје о делу и да је изричито и одређено манифестовао вољу да изврши кривично дело у питању, стављајући оштећеном конкретан предлог да се захвали поклоном у новцу, према својим могућностима.

Налазећи, из изнетих разлога, да побијаним правноснажним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју се неосновано указује у захтеву за заштиту законитости браниоца окр. С.М.1, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар
Наташа Бањац,с.р.

Председник већа-судија
Бата Цветковић,с.р.